

Tampereen kaupunki
kirjaamo@tampere.fi

Pirkanmaan Lintutieteellisen Yhdistyksen (PiLY:n) palaute Pahalammenpuiston yleissuunnitelmaluonnoksesta - suunnitelman diaarinumero TRE: 9281/10.03.04/2016.

Yleissuunnitelmaluonnoksessa todetaan seuraavaa: Viinikassa kunnostetaan tänä vuonna Pahalammenpuisto monipuoliseksi ja viihtyisäksi, kaikenikäisiä palvelevaksi viheralueeksi. Puistoon rakennetaan muun muassa uusi leikkipaikka. Lisäksi kunnostetaan polkuverkostoa ja pelikenttää sekä kohennetaan ranta-aluetta.

Pahalammenpuisto on monelle vesilintulajille tärkeä pesimäpaikka. Lisäksi se tarjoaa lintujen muuttoaikoina vesilinnuille levähdyspaikan (kuten isokoskelo, haapana, telkkä nokikana ja Pirkanmaalla harvinainen liejukana). Pahalammenpuiston kehittämisessä lähes kokonaan sivuutettavan nykyiset alueen luonto- ja linnustoarvot. Pahalammissa on pesinyt jo useita vuosi paikan erikoisuus härkälintu. Härkälinnun pesiminen näin lähellä kaupungin keskustaa on poikkeuksellista. Paikallisasukkaat ja myös kauempaakin tulleet ovat vuosien mittaan seuranneet härkälintuja ja niiden poikasia. Pahalammissa on havaittu myös telkkiä ja telkkäpoikueita. Sinisorsia, haapanoita ja naurulokkeja viihtyy lammessa. Pahalammissa on oleillut myös lintuharvinaisuuksia kuten mustatiira.

Pahalammenpuiston puusto ja pensaikko sekä muu kasvillisuus tekevät paikasta myös monille muille linnuille sopivan. Alueen kasvillisuuden monimuotoisuus on tarjonnut linnuille ja lintujen poikasille suojaa ja ravintoa. Pahalammenpuiston kunnostamisen yhteydessä olisi mainio tilaisuus noudattaa ”harkitun kunnostamattomuuden” periaatetta, jotta alueen luontoarvot säilyisivät.

Pahalammenpuiston yleissuunnitelmaluonnos lähtee aika lailla yksinomaaisesti alueen kehittämisestä kaupunkilaisien erilaisia toimintoja ajatellen. Jos suunnitelma toteutetaan tehokkaasti, merkitsee se alueen nykyisen monipuolisen luonnon ja linnuston kuihtumista. Häiriö linnustolle kasvaisi entisestään, ja jo pelkästään tämä vaikuttaisi siihen, että härkälinnun pesintä vaarantuisi alueella. PiLY:n mielestä Pahalammenpuistoon mahtuu jatkossakin sekä ihmiset että arvokas luonto.

Suunnitelman mukaan puiston toimintojen sijoittumista selkeytetään ja puiston avoimuutta lisätään poistamalla huonokuntoisia puita sekä pensasistutuksia. Toisaalla sanotaan, että puistosta poistetaan huonokuntoiset puut. Tämähän merkitsee sitä, että alueen arvokasta ja monipuolista biotooppia tuhoetaan. Vanhat kokemukset näistä ”uudistamistoimista” osoittavat sen, että toimet ovat yleensä varsin totaalaisia ja esimerkiksi huonokuntoisuus tulkitaan hyvinkin laveasti.

Pahalammen rannasta poistetaan huonokuntoista ja kuollutta pensaikkoa ja vesakkoa sekä esitetään kapeita laiturirakenteita. Nämä nyt poistamisharkinnassa olevat pensaikot ovat tarjonneet suojan vesilintupoikueille (härkälintu, telkkä, sinisorsa), samoin naurulokin poikasille. Nämä rantapensaikot veden äärellä tai osittain veden päällä ovat näin ollen ensiarvoisen tärkeitä lintujen suojapaikkoja, joihin arimmat linnut pääsevät pakoon ja suojaan rannoilla liikkuvia ihmisiä ja ihmisten mukana olevia lemmikkieläimiä/koiria sekä petojen synnyttämää predaatiouhkaa. Rantapensaikkoihin puuttumista tulee välttää

mahdollisimman paljon. Nämä luonnonvaraiset pensaikot tekevät Pahalammelle sen omaleimaisen luonto-/puistotyypin, jonka vuoksi myös ihmiset kokevat alueen viihtyisäksi.

Kartassa oleva laituriehdotuksen paikka on sama kuin se paikka, missä härkälintu pesi vuonna 2013. Mahdollisten laitureiden sijaintia on mietittävä hyvin tarkoin, jottei niistä muodostu liiallista häiriötä pesivälle ja muulle linnustolle.

Suunnitelman mukaan ”poistuvat leikkipaikat maisemoidaan siten, että alueet liittyvät luontevasti ympäröivään puistoalueeseen” ja ”tilalle istutetaan keväällä kukkivia puita, esimerkiksi koristeomenapuita ja pihlajia”. Nämä toimenpiteet voivat olla monille lintulajeille hyödyksi, kunhan mietitään tarkoin istutettavien puiden ja muiden kasvien lajikkeet. Nämä istutukset eivät kuitenkaan korvaa sitä vahinkoa, joka aiheutettaisiin puiston ja lammen muun puuston, pensaikon sekä kasvillisuuden liiallisella karsimisella.

PiLY:n kannan mukaan Pahalammenpuiston ja Pahalammen kunnostamisessa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen monipuolinen linnusto. Liian tehokkaat luontoon kajoavat toimenpiteet ja muut alueelle suunniteltavat toimet vaarantavat alueella nyt pesivän ja muutoin viihtyvän linnuston. PiLY ehdottaakin, että alueen suunnittelu tehdään yhteistyössä paikallisten lintuharrastajien kanssa, jotta alueen linnusto voisi säilyä alueella myös jatkossa.

PiLY ehdottaa lisäksi, että Pahalammelle rakennetaan lammen pohjaan ankkuroitu pesimälautta härkälinnulle. Näin härkälintu pystyisi tulevaisuudessa pesimään vähemmän häiriöille alttiina kuin nyt.

Pahalammella on myös järjestetty karppien kalastuskilpailuja. Kalastuskilpailujen järjestämisen suunnittelussa on otettava huomioon lammen linnuston vaatimukset riittävästä häiriöttömyydestä. Muutoinkin tulee ohjeistaa Pahalammenpuiston alueen käyttöä siten, että lammen arvokas linnusto voisi säilyä alueella jatkossakin.

Pahalammenpuiston kunnostustoimenpiteissä on otettava huomioon myös se, ettei toimenpiteet aiheuta liiallista häiriötä lammen tai muun puiston pesivälle lajistolle. Erityistä varovaisuutta on noudatettava 15.4.-31.8. välisenä aikana.

Tampereella 24.2.2017

Jukka T. Helin
puheenjohtaja
Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys
pily@pily.fi

